

ви по-нататъкъ този Берабаба, минала покрай една мелница, изважда отъ джоба си едно отъ житните зърнца и го туря въ мелницата. Камъкът се завъртва, хваща зърнцето, стрива го, и то става на брашно. Пакъ сълзи отъ туй зърнце. „Такъвъ е“, казва то, „животътъ, хората сѫ жестоки, жестоки“. Обаче, него денъ, въ тази мелница се млъло брашното за царската дъщеря, и работникът взель торбата съ брашното, вмъкналъ и туй брашно отъ зърнцето. А то плаче, плаче, всичкото брашно се овлажило. Туй брашно отива при царската дъщеря. Тя знаяла да си мъси сама, омъсила си хлъбъ, и слѣдъ като се наяла, брашното влѣзло въ нея, проникнало въ ума ѝ. Зърнцето си рекло: „Слава Богу, намѣрихъ място да раста, другъ путь не влизамъ въ джобъ, да ме хвърлятъ въ мелница, да ме мелятъ на брашно. Сега, ще спра моето сравнение. Питамъ: кое отъ двѣтѣ зърнца е по-нещастно? Онова, хвърленото на нивата, или онова, хвърленото въ воденицата? — Въ воденицата. Добрѣ. Сега, математически можемъ да докажемъ. Ако означимъ първото зърнце съ A , а второто съ B , и теглимъ една линия, A е при по-благоприятни условия, B е при по-неблагоприятни условия. Но, сега въ втората фаза, кое има по-добритѣ условия за растежъ или за развиване? Туй, което е въ ума на царската дъщеря, или което има условия да расте? Слѣдователно, въ природата има единъ справедливъ законъ на обмѣна. Ако при първата фаза на живота си имашъ по-благоприятни условия, при втората фаза нѣма да имашъ тия благоприятни условия. Затуй онова житно зърно, което е влѣзло въ ума на царската дъщеря, има по-велики условия за развиване, отколкото първото. И тъй, казвамъ, законътъ е такъвъ: колкото вишиятъ страдания сѫ по-голъми, безъ никакви изключения, толкова бѫдещитѣ условия за вашето развитие сѫ по-благоприятни. Страданията опредѣлятъ развитието, отъ тѣхъ зависи степента на повдигането. Всичкитѣ страдания, обаче, не сѫ еднакви въ свѣта. Онзи, който е изгубилъ единъ грошъ, и онзи, който е изгубилъ 1 лв., и онзи, който е изгубилъ 100,000 лв., нѣматъ еднакви страдания; онзи, който е изгубилъ най-малкия си пръстъ, и онзи, който е изгубилъ цѣлата си ръка, нѣматъ еднакви.